

WIARA CZYNI CUDA

ROZMOWA:

- Proszę spojrzeć na fotografie zamieszczone poniżej i krótko je opisać.
- Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że nadzieja umiera ostatnia?
- Co daje człowiekowi wiara?
- Czy znasz przypadki ze swojego życia, kiedy wiara pozwoliła ci przetrwać najgorsze?
- W co można wierzyć?

ROZMOWA:

- Dlaczego ludzie wierzą w legendy?
- Czy legendy są częścią kultury kraju? Dlaczego tak/nie?
- Czy legendy mogą uczyć? Dlaczego tak/ nie? Proszę podać przykłady historii, które przestrzegają przed czymś.
- Jakie legendy są popularne w twoim kraju?

Legendy brazylijskie:

Kto to jest?

- a) Curupira
- b) Saci

Źródło grafiki: <https://pixabay.com/pl/>

ĆWICZENIE:

Proszę dopasować wyraz do definicji (znaczenia).

1 BRZMIEĆ	a sposób działania ludzi, zwierząt
2 WEDŁUG	b wdzięk, urok
3 CZAR	c na podstawie
4 WIARA	d bycie pewnym, że coś jest prawdziwe
5 DZIAĆ SIĘ	e użyć magii
6 RZUCIĆ UROK	f zdarzać się
7 ZACHOWANIE	g być słyszany

ĆWICZENIE:

Proszę uzupełnić zdania wyrazami:

brzmieć | według | czas | wiara | dźać się | rzucić

Proszę użyć poprawnej formy.

1. Wczoraj jego w szkole było okropne. Ciągle przeszkadzał nauczycielom w prowadzeniu lekcji.
2. Twoja opiniaświetnie! Muszę obejrzeć ten film.
3. To tak szybko!
4. Zachowujesz się dziwnie. Może ktoś na ciebie..... .
5. tego miejsca sprawia, że chcę tu wrócić w przyszłym roku.
6. mnie, legendy są częścią kultury każdego kraju.
7. czyni cuda.

Legenda o różowym delfinie

Garść podstawowych informacji o różowym delfinie:

Inia amazońska, inia (*Inia geoffrensis*) – gatunek ssaka (...) żyjący w wodach Amazonki i Orinoko, a niekiedy również na okresowych rozlewiskach tych rzek. Osiąga długość 2-2,5 m oraz wagę około 100-150 kg. Żywi się rybami i niekiedy skorupiakami. Ma kolor jasnoszaro-różowy(...). Gatunek zagrożony jest głównie przez zanieczyszczenie wód, łodzie motorowe (...). Inia rodzi jedno młode.

https://pl.wikipedia.org/wiki/Inia_amazo%C5%84ska

W wodach Amazonki pływa słodkowodny delfin, którego polska nazwa brzmi inia, a portugalska boto-cor-de-rosa. Jego skóra ma kolor różowy. Według legendy dawno temu żył mężczyzna, który został ukarany przez boga TUPA za złe zachowanie i zamieniony w różowego delfina. Raz w roku delfin wychodzi z wody i wybiera najpiękniejszą dziewczynę.

Jego czar jest tak wielki, że żadna kobieta mu się oprze. Po kilku miesiącach rodzi się dziecko dziewczyny i... różowego delfina. Wiara w legendę jest tak silna, że wiele dzieci w dokumentach urodzenia jako ojca ma boto. Jeśli dziewczyna nie pamięta, co się z nią działo w noc zabawy, a potem jest w ciąży, wiadomo, że to delfin rzucił na nią urok.

Źródło: <http://lendasdomundo.blogspot.com/2008/04/legenda-o-rowym-delfinie.html>

Pytania do tekstu:

- **O czym jest tekst?**
- **Jaka legenda jest związana z różowym delfinem?**
- **Dlaczego i przez kogo mężczyzna został zamieniony w delfina?**
- **Dlaczego raz w roku delfin wychodzi z wody?**

Gra mat yka

Przymiotniki złożone:

Słodkowodny – słodka woda

Szybkonogi – szybkie nogi

Ciemnozielony – ciemny zielony

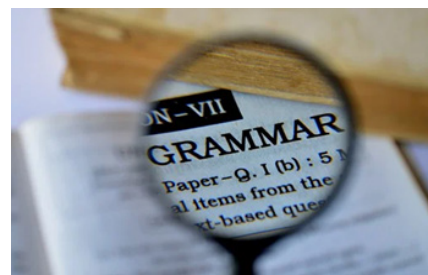
Leworęczny – lewa ręka

Praworęczny – prawa ręka

Jasnowłosa – jasne włosy

Bożonarodzeniowy – Boże Narodzenie

Noworoczne – Nowy Rok

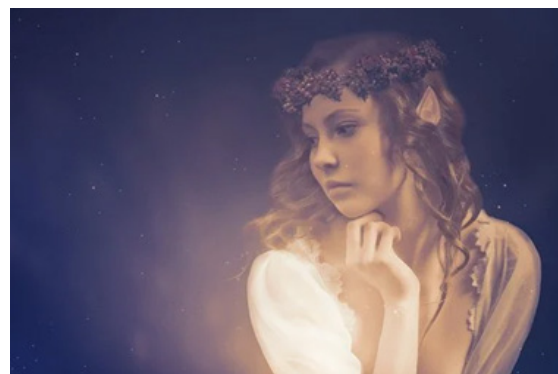

Z podanych w nawiasach wyrazów proszę utworzyć przymiotnik złożony i uzupełnić zdania.

1. **(ciemne, włosy)** dziewczyna opowiadała brazylijską legendę.
2. Lubię pakować **(Boże Narodzenie)** prezenty.
3. Mój brat pisze lewą ręką, więc jest
4. Moja siostra pisze prawą ręką, więc jest
5. Lubię ryby **(słodka woda)**
6. Moim zdaniem postanowienia nie pomagają w walce w nałogiem tytoniowym.

Noc świętojańska w tradycji ludowej

Noc Kupały, zwana również nocą świętojańską lub Sobótką obchodzona jest w polskiej tradycji ludowej w nocy z 21 na 22 czerwca. To stare, słowiańskie święto związane jest z letnim przesileniem Słońca, czyli najkrótszą nocą w roku. Według legendy Sobótką była piękna kobieta, w której kochał się dzielny rycerz o imieniu Sieciech. Kiedy waleczny mężczyzna wrócił

z wojny, rodzice zakochanych rozpoczęli przygotowania do wesela, które miało się odbyć w noc Kupały. Wieczorem mieszkańcy wsi rozpalili weselne ogniska. Wówczas wroga armia najechała na wieś, mordując każdego, kto stanął na drodze. W walce zginęła także piękna Sobótką.

Polska tradycja związana z obchodami Sobótki

Wieczorem młodzi chłopcy szykowali drzewo i układali z niego stosy, które następnie podpalano. Dziewczęta zbierały kwiaty i plotty kolorowe wianki, które gotowe puszczały z nurtem rzeki. Jeśli wianek został złapany przez młodego kawalera, wróżyło to szybkie zamążpójście. Dookoła ogniska gromadzili się ludzie, tańcząc i śpiewając pieśni obrzędowe. Ceremonię

kończyły skoki mężczyzn przez ognisko. W niektórych regionach Polski młodzież szukała nocą kwiatu paproci, który według wierzeń ludowych, miał magiczną moc.

„Święcenie wody” na świętego Jana

Noc Kupały wywodzi się z tradycji pogańskich. Aby połączyć wierzenia ludowe z chrześcijaństwem, obchody święta zostały przesunięte na 23 - 24 czerwca. Patronem ceremonii był święty Jan Chrzciciel. Ludzie wierzyli, że w strumieniach, jeziorach, rzekach oraz potokach mieszkają złe duchy takie, jak: wodnice czy utopce, które zabijają ludzi,

kąpiących się przed nocą świętojańską (nocą świętego Jana). Święcenie wody w noc Kupały miało odstraszać złe moce i chronić ludzi.

Współczesna Sobótka – krakowskie wianki

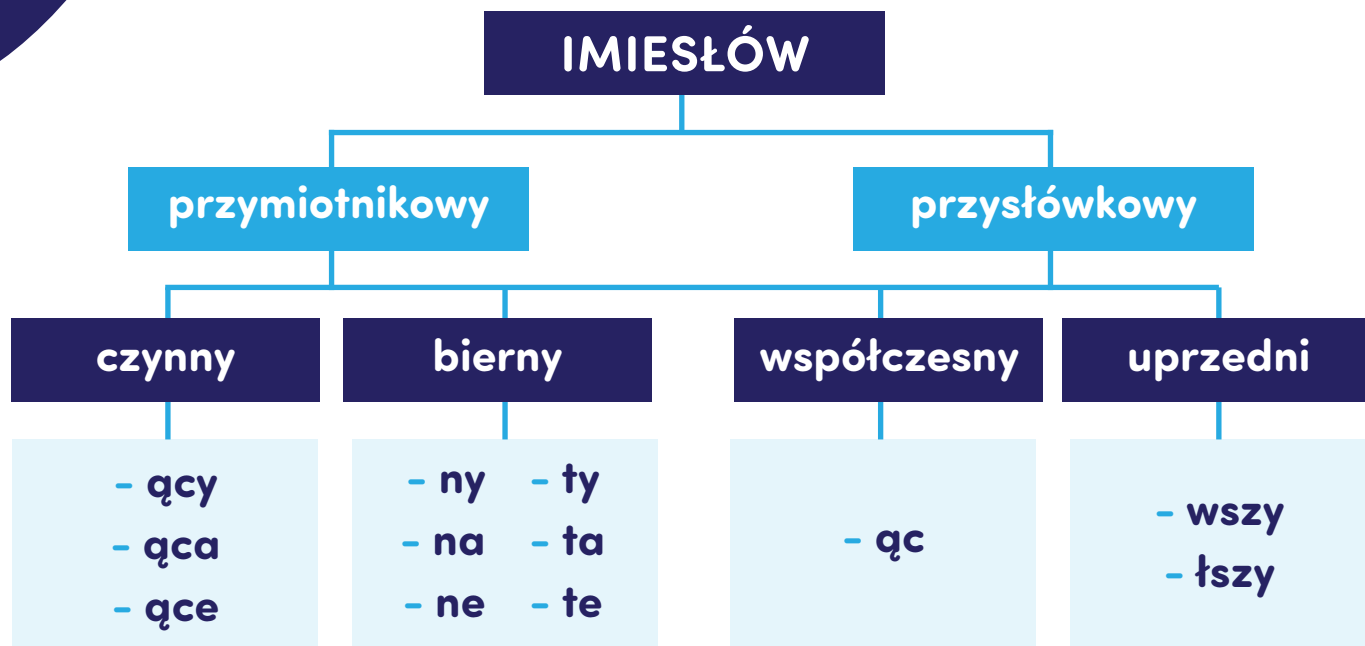
Obecnie raz do roku w czerwcu organizowana jest w Krakowie impreza, luźno związana z Sobótką. Stanowi ona świetną okazję, by spotkać się ze znajomymi i posłuchać muzyki na żywo.

ĆWICZENIE:

Proszę zaznaczyć: **prawda (P)** / **fałsz (F)**

1. Noc Kupały znana jest również pod nazwą: noc świętojańska, Sobótka.
2. Zmiana daty Sobótki z 21 na 23 czerwca była związana z wpływem chrześcijaństwa na Polskę.
3. Sobótka była piękną kobietą, w której zakochał się dzielny rycerz Sieciech. Jednak jej rodzice nie wyrazili zgody na ślub, dlatego doszło do wojny.
4. Jeśli puszczony wianek utknął w trawach na brzegu rzeki, oznaczało to szybkie zamążpójście panny.
5. Ludzie wierzyli, że nie można kąpać się w akwenach wodnych przed dniem św. Jana, ponieważ grozi to utonięciem.
6. Święcenie wody w noc Kupały odstraszało złe moce.
7. W niektórych miastach Polski do dziś organizuje się imprezy luźno związane z nocą świętojańską.
8. Z obchodami nocy Kupały łączy się również szukanie kwiatu paproci.

IMIESŁÓW PRZYMIOTNIKOWY:

CZYNNY – tworzymy go od tematu 3. osoby liczby mnogiej czasu teraźniejszego czasowników niedokonanych. Do tematu dodajemy końcówki rodzajowe.

Przykład: czytać – czytają – czytający / czytająca / czytające

BIERNY – tworzymy go od czasowników przechodnich dokonanych i niedokonanych (czasowniki przechodnie, czyli takich, które mogą występować w stronie biernej). Do tematu bezokoliczników dodajemy -ny, -ony lub -ty.

Przykład: czytać – czytany/ czytana/ czytane

IMIESŁÓW PRZYSŁÓWKOWY

WSPÓŁCZESNY – tworzymy go od tematu 3. osoby liczby mnogiej czasu teraźniejszego czasowników niedokonanych. Do tematu dodajemy końcówkę -ąc.

Przykład: czytać – czytają – czytając

UPRZEDNI – tworzymy go od tematu 3. Osoby liczby pojedynczej rodzaju męskiego czasu przeszłego czasowników dokonanych. Do tematu dodajemy końcówkę – wszy, jeśli temat kończy się na samogłoskę oraz – łszy, jeśli temat kończy się na spółgłoskę.

Przykład: przeczytać – przeczytał – przeczytawszy

ĆWICZENIE:

Proszę przekształcić zdania.

Przykład: Lekarze, którzy pracują w szpitalu, są narażeni na olbrzymi stres.

Lekarze pracujący w szpitalu, są narażeni na olbrzymi stres.

1. Według legendy **ludzie, którzy kąpali się** w akwenach wodnych przed nocą świętojańską, ryzykowali.

Według legendy ludzie w akwenach wodnych przed nocą świętojańską, ryzykowali.

2. Dookoła ogniska gromadzili się ludzie, **którzy tańczyli i śpiewali**.

Dookoła ogniska gromadzili się ludzie

3. W niektórych regionach Polski młodzież szukała **kwiatu paproci, który miał** magiczną moc.

W niektórych regionach Polski młodzież szukała kwiatu paproci
..... magiczną moc.

4. **Ludzie, którzy wierzą** w moce nadprzyrodzone, uzależniają swoje życie od talizmanów i zabobonów.

Ludzie w moce nadprzyrodzone, uzależniają swoje życie od talizmanów i zabobonów.

5. **Zabobony, które żyją** w tradycji ludowej, stanowią ciekawy element kultury danego kraju.

Zabobony w tradycji ludowej, stanowią ciekawy element kultury danego kraju.

6. **Mąż** mojej sąsiadki, **który leżał** w szpitalu po wypadku samochodowym, zaczął się modlić.

Mąż mojej sąsiadki w szpitalu po wypadku samochodowym, zaczął się modlić.

7. **Wiara, która czyni** cuda, jest głęboka.

Wiara cuda, jest głęboka.

ĆWICZENIE:

Proszę uzupełnić tekst wyrazami podanymi w nawiasach w poprawnej formie

Mój kolega stracił wiarę w sukces swojej (budować) budowanej od lat firmy. (nie sprzątać) biurka, (nie odkurzać) podłogi, (nie umyć) naczyń w kuchni, (nie działać) ekspres do kawy. To wszystko sprawia, że ludzie (pracować) w biurze nie mogą się skupić. Ostatnio dzwonił (zdenerwować) klient z reklamacją. Narzekał, że ich telefon jest ciągle (zająć) (zmęczyć) sekretarka nie umiała mu pomóc, więc przetęczyła rozmowę do działu obsługi klienta. Liczyła, że tam (oszuścić) i (nie zadowolony) klient znajdzie rozwiązanie. (wyczekiwać) pomoc jednak nie nadeszła i (rozczarować) klient zrezygnował z usług firmy. Jeśli sytuacja się nie zmieni, mój kolega straci (gromadzić) przez lata majątek i pójdzie z torbami.

ĆWICZENIE:

Proszę utworzyć poprawne formy imiesłowu przysłówkowego współczesnego.

1. (wracać) **Wracając** do domu, myślałem o dzisiejszej lekcji.
2. (grać) w karty, liczyłem na wygraną.
3. (czytać) baśnie Andersena, wracam do dzieciństwa.
4. (pisać) książkę, oczekiwałam wsparcia rodziny.
5. (iść) do restauracji, rozmawialiśmy o wszystkim.
6. (myśleć) o tobie, martwię się.

ĆWICZENIE:

Proszę utworzyć poprawne formy imiesłowu przysłówkowego uprzedniego.

Przykład: Kiedy wrócił do domu, rozpakował zakupy.
Wróciwszy do domu, rozpakował zakupy.

1. Kiedy zjadłem śniadanie, umyłem naczynia.
.....

2. Kiedy wypita kawa, wróciła do pracy.
.....

3. **Kiedy spojrzął na mnie**, wiedział, co myślę.

.....

4. **Kiedy skończyłam pracę**, wróciłam do domu.

.....

5. **Kiedy przeczytałam legendę o Sobótce**, pomyślałam o mojej siostrze. Ona lubi takie historie.

.....

6. **Kiedy wsiedliśmy do tramwaju**, kupiliśmy bilety.

.....

7. **Kiedy wziąłem prysznic**, zszedłem na dół do restauracji.

.....

8. **Kiedy wyjrzałem przez okno**, zobaczyłem mojego sąsiada.

.....

ĆWICZENIE:

Wpisz podane imiestowy w odpowiednie rubryki tabelki:

lubiany | czyniący | zrobiony | podpalony | znaleziony | szukając | śmiejąc się
dojechawszy | idący | idąc | będący | będąc | przeklęty

imiestów przymiotnikowy		imiestów przysłówkowy	
czynny	bierny	współczesny	uprzedni

ĆWICZENIE:

Proszę dopasować definicje do związków frazeologicznych.

rzucić okiem | rzucić kogoś na głęboką wodę | pleść, co ślina na język przyniesie
 rzucać jak grochem o ścianę | rzucać słowa na wiatr | puszczać coś mimo uszu
 puszczać w niepamięć

1. inaczej zapomnieć, wybaczyć -
-
2. spojrzeć na coś, obejrzeć coś niedokładnie, zerknąć -
-
3. tłumaczyć coś, próbować kogoś przekonać bez skutku -
-
4. dać komuś zbyt trudne zadanie -
-
5. obiecywać coś, czego się nie zrobi -
-
6. mówić coś bez zastanowienia -
-
7. nie słyszeć, udawać, że się czegoś nie słyszy -
-

